

Kinder Torah

ט"ב

The Great Shabbos

Avi, this Shabbos is 'The Great Shabbos.'"

"Isn't every Shabbos great, Abba?"

"It surely is, Avi. Shabbos is the 'ose' (sign) that Hashem gave us, His people. Every Shabbos, we refrain from *melacha*, and by doing so we demonstrate that He created the universe."

"What could be greater than that?"

"True, Avi. However, this Shabbos is especially great. This is the Shabbos before we left Mitzrayim. The Auruch HaShulchan explains that the miracles of *Yetzias Mitzrayim* show how Hashem controls everything in the world with His *Hashgacha*. This goes hand in hand with Shabbos – He created the world and He guides it. Therefore, this Shabbos is called *Gadol*, because it demonstrates Hashem's *Gadlus* (Greatness) in both creating and directing the world."

"Fascinating! Are there any other reasons for the name *Shabbos HaGadol*?"

"Yes, there are. Great miracles occurred on this Shabbos, the final one before we left Mitzrayim. Hashem commanded that each household take a lamb for their *Korbon Pesach* and tie it to the bedpost."

"The Mitzrim must have been furious, Abba. The lamb was their sacred animal."

"They were livid, Avi, and that is where the miracle comes in. They did not attack the Jews; rather they only asked them what they planned to do with the lambs. When the Bnei Yisrael answered that they would slaughter them for the *Korbon Pesach*, the Mitzrim's teeth became blunted. They could not answer back."

"Phew!"

"That is not all, Avi. The *bechoros* (first born males) asked the Bnei Yisrael why they were binding the lambs. They answered that The Almighty was going to kill the *bechoros* in Mitzrayim. Instead of attacking Bnei Yisrael, they went to Pharaoh and demanded that he free the Jewish slaves. When he refused, they made a war and killed many Mitzrim."

"That is a big miracle."

"That's right. That's why they call this day *Shabbos HaGadol*, Avi. Because *nissim gedolim* (great miracles) happened on it."

"May we see more in our days!"

"Amen. That is the subject of today's *haftorah*, the prophecy of the coming of Eliyahu HaNovi. He will inform us of the final *geula*, redemption. That day is referred to as 'the great and fearful day,' when we will see miracles greater than those of *Yetzias Mitzrayim*. May it come speedily and in our days."

"Amen!!!"

Kinderlach . . .

Shabbos HaGadol is truly a Great Shabbos. We mark the day with a special haftorah and minhagim. Some have the custom to recite the Haggadah, in preparation for the Seder. The Rav delivers a drasha before the congregation on the subject of the halachos of Pesach, and inspiring Aggados about the upcoming days. Appreciate the greatness of Shabbos HaGadol, kinderlach. We are on our way to having a truly great Pesach.

Be Prepared

Imma we're home!"

"Wonderful! How was the matza baking?"

"Great! We worked super fast!"

"Fantastic! Let's keep up the momentum.

We still have a lot of work to do. We all want to have a beautiful Seder tonight. So we have to focus on the final preparations."

"Okay, Imma, where do we start?"

"Let us begin with setting the table. Decide where everyone is sitting, and set their place. Include the Haggadah and the wine glass that they choose."

"Okay."

"Now, Ahuva, please arrange the pillows for the *haseiva* (leaning.) Also prepare the wine and grape juice that we

will drink for the Four Cups. Who is the *sar hamashkim*, the one in charge of the drinks?"

"I am."

"Good. Avi, it will be your job to pour the wine during the Seder. Shoshie, can you please join me in the kitchen and help me prepare the *kezaisim* (olive sized pieces) of *maror*, in plastic bags? Then, when we reach that point in the Seder, Abba will not have to take time measur-

ing the *maror*."

"That's clever, Imma. Do you have any other time-saving ideas?"

"Yes, Leah. We need to get everything on the Seder plate ready ahead of time. Oh, and also prepare a bag of nuts for Abba to give out to the little ones for answering his questions. Speaking of Abba, here he is."

"Shalom, kinderlach! Who wants to help me?"

"I do, Abba! What can I do?"

"Make sure my *kittle* is ready. Who is prepared to explain the *halachos* of the Seder?"

"I am, Abba!"

"Great, Chaim. That will be your job. Explain the *halachos* of each section of the Seder before we begin that particular section. That is a very important job. It prevents confusion, and helps us all appreciate the mitzvos and perform them correctly. Who wants to prepare the Yom Tov candles?"

"I want to, Abba."

"Good, Yossie. Take the largest candles you can find, to make sure they burn through the end of the meal. Now, we just have to work out a time schedule to ensure that we have enough time for each section of the Seder, because we have to finish eating that *afikomen* before *chatzos*, which is *halachic* midnight."

"Can I check the matzos to make sure that we have enough *shelaymim* (whole, unbroken pieces)?"

"Go ahead, Yossie. Just be super careful."

"Abba, you are so organized!"

"It pays off, kinderlach. We will all enjoy the Seder more. Now, let's get to work. We want to finish in time to eat Imma's delicious lunch. We need a good solid meal, because we will not be eating the matzah till late tonight."

"We also need to rest."

"Thank you for reminding me, Esti. All of us, including Imma and me, are going to take a good long nap so we can be rested and relaxed, and really enjoy tonight's Seder."

"Okay, Abba!"

Kinderlach . . .

Preparation and organization are the keys to a great Pesach Seder. Chaim and Avi's family gave us the basic guidelines. Perhaps you can think of other ways to make your Seder go smoother. Imma and Abba will surely appreciate your help this Erev Pesach. Let us not forget the most important preparation of all: pray to Hashem that your Seder will be wonderful. May He answer all of your prayers, Amen.

והגדת לבנו

שבת הגדול

"אברימי, השבת הזאת היא 'שבת הגדול'." "רגע, האם שבת רגילה איננה גדולה, אבא?" "ודאי וודאי שכל שבת היא גדולה חשובה, אברימי. השבת היא אות שנתן לנו ה'. בכל שבת אנו נמנעים מלעשות מלאכה, ובכך אנו מעידים שהוא ברא את העולם."

"מה יכול להיות גדול יותר מזה?" "נכון, אברימי. אך השבת הזאת גדולה במיוחד. זוהי השבת שלפני ה'ציאה ממצרים. בעל ערוך השולחן מסביר שהנסים של יציאת מצרים מראים כיצד ה' שולט על כל הנעשה בעולם באמצעות השגחתו. וזה הולך יד ביד עם השבת - ה' ברא את העולם, והוא ממשיך לכוון אותו. ולפיכך, השבת הזאת נקרא 'שבת הגדול' - כי היא מראה את גדלות ה' בבריאת העולם ובהכוונת המעשים הנעשים בו."

"האם יש עוד סיבות לשם 'שבת הגדול'?" "כן, ישנן נסים גדולים אירעו בשבת זו, האחרונה לפני שיצאנו ממצרים. ה' ציווה שכל משפחה תיקח לעצמה שה עבור קרבן פסח ותקשור אותו לרגלי המיטה." "המצרים ודאי כעסו מאוד, אבא. השה היה קדוש להם."

"הם כעסו מאוד, אברימי, וזה היה הנס: הם לא תקפו את בני ישראל, אלא רק שאלו אותם מה כוונתם לעשות בבהמות הללו. כאשר השיבו להם בני ישראל שבכוונתם לשחוט אותם לקרבן פסח, כהו שני המצרים, והם לא ענו להם על כך דבר." "ברוך ה'!"

"וזה עוד לא הכל, אברימי. הבכורות של המצרים שאלו את בני ישראל מדוע הם קושרים את השיים. התשובה שהם קיבלו היתה שהקב"ה מתכוון להרוג את כל בכורי מצרים. במקום להתקיף את בני ישראל, הלכו הבכורות המצריים לפרעה ודרשו שישחרר את בני ישראל מעבדות. כאשר הוא סירב, הם פתחו במלחמה והרגו מצרים רבים."

"זה היה נס גדול."

"בדיוק כך, ולכן אנו קוראים ליום זה 'שבת הגדול', אברימי. בגלל הנסים הגדולים שאירעו בו."

"יהי רצון שנראה עוד נסים בימינו!"

"אמן. זהו הנושא של ההפטרה שאנו קוראים היום, הנבואה על ביאת אליהו הנביא. הוא יודיע לנו על הגאולה הסופית, יום שנקרא 'יום ה' הגדול והנורא' - שבו נראה נסים גדולים הרבה יותר ממה שראינו ביציאת מצרים. יהי רצון שהדברים יתקיימו במהרה בימינו." "אמן!"

ילדים יקרים...

שבת הגדול היא אכן שבת גדולה. אנו מציינים את היום בהפטרה מיוחדת ובמנהגים שונים. יש הנוהגים לקרוא את הגדה, כהכנה לליל הסדר. הרב דורש לפני הקהל בנושא הלכות פסח ואגדות על הימים הבאים. חישבו על הגדולה של שבת הגדול, ילדים יקרים. אנו בדרך לקיום חג פסח גדול באמת.

היו מוכנים

"אמא, חזרנו הביתה!"

"נהדר! איך היתה אפייית המצות?"

"מצויין! עבדנו מהר-מהר!"

"טוב מאוד! הבה נמשיך באותו הקצב. עדיין עבודה רבה לפנינו. כולנו רוצים לקיים ליל סדר מהודר הערב, ולכן עלינו להתרכז

בהכנות האחרונות.

"בסדר, אמא. במה להתחיל?"

"הבה נתחיל בעריכת השולחן. נחליט היכן כולם ישבו, ונערוך את המקומות. בצד כל מקום ישיבה נניח הגדה של פסח וכוס עבור יין, לפי בחירתו של כל אחד." "בסדר."

"וכעת אהובה, אנא סדרי את הכריות בשביל ההסבה. והכיני את היין ואת מיץ הענבים שנשתה לשם קיום מצוות ארבע כווסות. מי יהיה 'שר המשקים'?" "אני אהיה."

"טוב מאוד, אברימי. תפקידך יהיה למוזג את היין לכוסות במשך הסדר. שושי, האם תוכלי לבוא אתי למטבח ולעזור לי להכין את

המרור, בשקיות של 'כזית' כל אחת? כך, כשנגיע לזמן אכילת המרור בליל הסדר, לא יצטרך אבא למדוד את המרור בעוד כולם יושבים ומחכים."

"איזה רעיון חכם, אמא. האם יש לך עוד רעיונות לחסכון בזמן?"

"כן, לאה. עלינו להכין את כל הדברים שבקערת ליל הסדר מראש. ועוד דבר - הכיני שקית אגוזים כדי שאבא יוכל לחלק אותם לילדים הקטנים כאשר יענו על שאלותינו. ואם כבר מדברים על אבא, הנה הוא כאן."

"שלום, ילדים! מי רוצה לעזור לי?"

"אני רוצה, אבא! מה אני יכול לעשות?"

"תוודא שה'קיטל' שלי יהיה מוכן. מי מוכן להסביר את הלכות ליל הסדר?"

"אני מוכן, אבא!"

"מצויין, חיים. זה יהיה התפקיד שלך. לפני כל קטע בהגדה תסביר לנו את ההלכות הנוגעות אליו. זהו תפקיד חשוב מאוד, כי כך לא נתבלבל ונוכל להתריך את המצוות ולקיימן כיאות. מי רוצה להכין את נרות יום טוב?"

"אני רוצה, אבא."

"טוב, יוסי. בחר בנרות הגדולים ביותר שאתה יכול למצוא, כדי שנהיה בטוחים שהם ידלקו עד סוף הארוחה. וכעת, עלינו רק

לקבוע לוח זמנים, כדי שנדע שיהיה לנו מספיק זמן עבור כל חלק מליל הסדר, שהרי עלינו לסיים לאכול את האפיקומן לפני חצות הלילה - כלומר, חצות הלילה ההלכתית."

"האם אני יכול לבדוק את המצות, כדי לוודא שיש לנו מספיק מצות שלמות?"

"בסדר גמור, יוסי. אבל הזהר!!!"

"אבא, אתה כל כך מאורגן!"

"כדאי להיות מאורגנים, ילדים. כולנו נהנה יותר מהסדר אם נהיה מאורגנים. וכעת, לעבודה. אנחנו רוצים להשאיר מספיק זמן כדי לאכול את ארוחת הצהריים הטעימה שאמא הכינה לנו. עלינו לאכול ארוחה טובה ומשביעה, כי לא נוכל לאכול את המצה עד מאוחר בלילה."

"אנחנו צריכים גם לנוח."

"תודה לך שהזכרת לי, אסתי. כולנו, כולל אמא ואני, חייבים לישון שינה טובה וארוכה היום בצהריים, כדי שנגיע לליל הסדר נינוחים ורגועים, ונוכל ליהנות ממנו באמת."

"בסדר גמור, אבא!"

ילדים יקרים...

הכנה והתארגנות נכונה הם המפתחות לליל סדר מוצלח. משפחתם של חיים ואברימי פרשו בפנינו את העקרונות הבסיסיים לכך. ייתכן שיש לכם גם רעיונות נוספים שיכולים לשפר את מהלך ליל הסדר. אמא ואבא ודאי יעריכו את עזרתכם בערב פסח. והבה לא נשכח את ההכנה החשובה מכל: להתפלל לה' שיליל הסדר יהיה חוויה נהדרת. יהי רצון שה' יקבל את תפילותיכם, אמן.